

בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על סיכונים

ליום 30 ביוני 2018

תוכן עניינים

3	חלק א' - הקדמה
4	1. מידע צופה פני עתיד
5	2. יחסים פיקוחיים עיקריים
6	חלק ב' - הון
6	3. מבנה ההון
17	4. הלימות ההון
19	5. יחס המינוף
21	חלק ג' - חשיפת סיכון והערכתו
21	6. גילוי איכותי כללי
21	7. סיכון אשראי
34	8. חשיפות סיכון אשראי צד נגדי
35	9. סיכון שוק
40	10. סיכון תפעולי
40	11. גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
41	12. סיכון ריבית בתיק הבנקאי
42	13. גילוי המבוסס על מקור שאינו נדבך 3 של באזל: סיכונים אחרים
43	חלק ד' - יחס כיסוי הנזילות
48	14. גילוי המבוסס על מקור שאינו נדבך 3 של באזל: מידע נוסף על סיכון נזילות וסיכון מימון
50	חלק ה' - נספחים
50	15. מילון מונחים

הערות:

1. גילוי זה מותאם להוראת הדיווח לציבור 651 של בנק ישראל.
2. גילויים המפורטים בדוח זה מבוססים על דרישות הגילוי של הנדבך השלישי של הוראות באזל בתוספת גילויים המבוססים על מקורות אחרים כגון ה-FSF (Financial Stability Forum) או ה-FSB (Financial Stability Board). גילויים המבוססים על מקורות אחרים מסומנים בדוח זה תחת כותרת "גילוי המבוסס על מקור שאינו נדבך 3 של באזל".
3. דוח זה הינו נספח לדוחות הכספיים. ככלל, ניתן למצוא סקירה תמציתית על סיכונים ואופן ניהולם בפרק ג' של דוח הדירקטוריון וההנהלה שבדוחות הכספיים.
4. ניתן למצוא מידע פיקוחי נוסף בדבר "תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו" באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2018>

חלק א' - הקדמה

בנק מרכנתיל פועל במגוון מגזרי הפעילות הבנקאית, לרבות בנקאות מסחרית ובנקאות קמעונאית, ומשווק מגוון של מוצרים בנקאיים. פעילות זו מלווה בחשיפה לסיכונים, בין היתר: סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים תפעוליים, סיכון נזילות וסיכונים ציות, אשר מנוטרים ומנוהלים על ידי בעלי תפקידים מקווי הגנה שונים, החל מהדירקטוריון וההנהלה ועד ליחידות המטה והסניפים. תפיסת ניהול הסיכונים של הבנק תומכת בשיפור יכולתו לזהות ולנהל סיכונים קיימים ופוטנציאליים, במטרה להשיג את יעדיו העסקיים, תוך קיום מנגנוני פיקוח ובקרה נאותים, באופן שיבטיח את הנאותות ההונית של הבנק ואת יציבותו לאורך זמן. מסגרת ניהול הסיכונים יוצרת מידתיות ואיזון בין הגורמים העסקיים והתפעוליים לבין הגורמים העוסקים בפיקוח, בקרה, ניהול סיכונים וביקורת.

הבנק אומד את סיכוניו באופן מתמשך בשני תהליכים מרכזיים: הראשון - מדי רבעון נכתב מסמך סיכונים ע"י החטיבה לניהול סיכונים אשר נדון בהנהלה ובדירקטוריון, והשני הוא הכנת מסמך הערכת נאותות הלימות ההון המוגש אחת לשנה ומסכם את תהליך ה- ICAAP של הבנק.

גילוי זה מהווה מידע משלים לדוחות הכספיים של הבנק בנושאי ניהול סיכונים והון. המידע להלן מפורסם בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים בו נדרש הבנק לפרסם דוח על הסיכונים באתר האינטרנט, הכולל מידע כמותי מפורט ומידע איכותי על הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישות הרגולציה (ובמיוחד הוראות הפיקוח על הבנקים), הגילוי של ועדת באזל, הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board) ומקורות נוספים. דוח זה נועד לאפשר לקוראי הדוחות של הבנק להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי ניהול הסיכונים, ההון והחשיפות העיקריות.

מידע רלוונטי נוסף ניתן למצוא בפרק "סקירת סיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 13.8.2018, במסגרת אישור הדוחות הכספיים ליום 30.6.2018, הוחלט לאשר ולפרסם את הדיווח בנושא "הגילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים".

גלעד אליגון
סמנכ"ל, מנהל הסיכונים הראשי

יהושע בורשטיין
המנהל הכללי

יאיר אבידן
יו"ר הדירקטוריון

1. מידע צופה פני עתיד

גילוי זה כולל, בנוסף למידע המתייחס לעבר, גם מידע והערכות המתייחסים לעתיד, המוגדרים בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד הינו אירוע או עניין עתידי שהתממשותם אינה ודאית ובלתי תלויה בלבד בידי הבנק.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תרחיש", "תחזית", "אנו מאמינים", "אומדן", "הערכה", "צפוי", "יתכן", "יכול", "יהיה", "אסטרטגיה", וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר. מידע צופה פני עתיד נכלל בגילוי זה ונסמך, בין השאר, על הערכות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות כלכלית בארץ ובעולם, שוקי מטבע ושוקי הון, חקיקה, הוראות גורמי פיקוח, התנהגות מתחרים, התפתחות טכנולוגית וכוח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות שהערכות אלו תתממשנה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלה שנחזו, יש להתייחס בזהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי ודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של הבנק עשויות להיות שונות באופן מהותי.

2. יחסים פיקוחיים עיקריים

יחסים פיקוחיים עיקריים					
ה	ד	ג	ב	א	על בסיס מאוחד ליום :
30/06/2017	30/09/2017	31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	
הון זמין (במיליוני ₪)					
2,380	2,436	2,503	2,554	2,620	1 הון עצמי רובד 1
2,351	2,405	2,470	2,543	2,609	הון עצמי רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
2,380	2,436	2,503	2,554	2,620	2 הון רובד 1
2,351	2,405	2,470	2,543	2,609	הון רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
2,955	3,019	3,186	3,177	3,248	3 הון כולל
2,926	2,988	3,153	3,166	3,237	הון כולל, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
נכסי סיכון משוקללים (במיליוני ₪)					
22,217	22,851	22,880	23,229	23,607	4 סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
יחסי הלימות הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים					
10.71%	10.66%	10.94%	10.99%	11.10%	5 יחס הון עצמי רובד 1
10.58%	10.52%	10.80%	10.95%	11.05%	הון עצמי רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
10.71%	10.66%	10.94%	10.99%	11.10%	6 יחס הון רובד 1
10.58%	10.52%	10.80%	10.95%	11.05%	יחס הון רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
13.30%	13.21%	13.92%	13.68%	13.76%	7 יחס הון כולל
13.17%	13.08%	13.78%	13.63%	13.71%	יחס הון כולל, לפני השפעות הוראות מעבר
9.18%	9.18%	9.18%	9.19%	9.19%	יחס הון עצמי רובד 1 הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ¹
1.53%	1.48%	1.76%	1.80%	1.91%	יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים ¹
יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
35,486	36,089	36,756	37,590	37,645	13 סך החשיפות (במיליוני ₪)
6.7%	6.8%	6.8%	6.8%	7.0%	14 יחס המינוף (באחוזים)
6.6%	6.7%	6.7%	6.8%	6.9%	יחס המינוף, לפני השפעות הוראות מעבר (באחוזים)
יחס כיסוי נזילות, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
7,477	7,249	7,513	7,749	8,233	15 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
4,816	4,945	5,387	5,096	5,118	16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
155.4%	146.7%	139.6%	152.1%	161.1%	17 יחס כיסוי נזילות (באחוזים)

¹ לרבות דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור למועד הדיווח.

חלק ב' - הון**3. מבנה ההון**

א. לפרטים בדבר יישום הוראות באזל ודרישות ההון הרגולטוריות ומסגרת העבודה למדידה והלימות הון על פי הנדבך הראשון של באזל ראה במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2018>

ב. הרכב הון פיקוחי

להלן מיפוי הרכיבים ששימשו לצורך הצגת הרכב ההון הפיקוחי :

31/12/2017		30/06/2017		30/06/2018	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
הון עצמי רובד 1 : מכשירים ועודפים					
15.1.1 15.1.4	-	203	-	203	-
1 הון מניות רגילות שהונפק ע"י התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1					
15.1.2	(2)	2,360	(2)	2,235	-
2 עודפים לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן					
15.1.3 15.1.4	(19)	(69)	(17)	(65)	-
3 רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי					
4 מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו ע"י התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר					
	-	-	-	-	-
הזרמות הון קיימות מהמגזר הציבורי שיוכרו עד ליום 1.1.2018					
	-	-	-	-	-
5 מניות רגילות שהונפקו ע"י חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות ע"י צד ג' (זכויות מיעוט)					
	-	-	-	-	-
15	(21)	2,494	(19)	2,373	-
6 הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים					
	-	-	-	-	-
הון עצמי רובד 1 : התאמות פיקוחיות וניכויים					
	-	-	-	-	-
7 התאמות יציבותיות להערכות שווי					
	-	-	-	-	-
8 מוניטין בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלוונטי					
	-	-	-	-	-
9 נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם					
	-	-	-	-	-
10 מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי					
	-	-	-	-	-

	31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
	במיליוני ₪			
11	-	-	-	סכום הרווח הכולל האחר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שוויים ההוגן
12	-	-	-	פער שלילי בין הפרשות להפסדים צפויים
13	-	-	-	גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגור
14	-	(1)	(1)	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי (DVA). בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק
15	-	-	-	עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נידחים לשלם שיסולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור
16	-	-	-	השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבויות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים)
17	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
18	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
19	-	(2)	(2)	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
20	-	-	-	זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומן עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
21	(12)	(50)	(42)	מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
22	-	-	-	סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו ע"י תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי
23	-	-	-	מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו ע"י תאגידים פיננסיים

	31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
	במיליוני ₪			
24	-	-	-	מזה : בגין זכויות שירות למשכנתאות
25	-	-	-	מזה : מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
26	62	52	61	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
26 א.	-	-	-	מזה : בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
26 ב.	-	-	-	מזה : בגין זכויות שירות למשכנתאות
26 ג.	62	52	61	מזה : התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1. שלא נכללו במסגרת סעיפים 26 א ו- 26 ב.
27	-	-	-	ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים
28	9	7	8	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
29	2,503	2,380	2,620	הון עצמי רובד 1
	-	-	-	הון רובד 1 נוסף : מכשירים
30	-	-	-	מכשירי הון מניות רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלה
31	-	-	-	מזה : מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור
32	-	-	-	מזה : מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור
33	-	-	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
34	-	-	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג'
35	-	-	-	מזה : מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף
36	-	-	-	הון רובד 1 לפני ניכויים
	-	-	-	הון רובד 1 נוסף : ניכויים

	31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
	במיליוני ₪			
37	-	-	-	השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)
38	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף
39	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
40	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
41	-	-	-	ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
41.A.	-	-	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
41.B.	-	-	-	מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף 41.A.
	-	-	-	ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
42	-	-	-	מזה: ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים
43	-	-	-	סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף
44	-	-	-	הון רובד 1 נוסף
45	(33)	2,503	2,380	הון רובד 1
	-	-	-	הון רובד 2: מכשירים והפרשות
46	-	100	-	מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים ברובד 1) ופרמיה על מכשירים אלה
47	12.2.2	323	323	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
48	-	-	-	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'

	31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018		
במיליוני ₪					
49	-	-	-	מזה : מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2	
50	4.1 14.2	260	252	268	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
51	-	683	575	628	הון רובד 2 לפני ניכויים
הון רובד 2: ניכויים					
52	-	-	-	-	השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)
53	-	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד של תאגידים פיננסיים
54	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
55	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
56	-	-	-	-	ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
א.56	-	-	-	-	מזה : בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
ב.56	-	-	-	-	מזה : ניכויים נוספים להון רובד 2
	-	-	-	-	התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	-	-	-	-	מזה : השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
57	-	-	-	-	סך כל הניכויים להון רובד 2
58	-	683	575	628	הון רובד 2
59	(33)	3,186	2,955	3,248	סך ההון

	31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
	במיליוני ₪			
סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	-	10	-	-
מזה : מיסים נדחים הנובעים מהפרשי עיתוי	-	10	-	-
סך נכסי סיכון משוקללים	22,880	22,217	23,607	-
יחסי הון ובריות לשימור הון				
61 הון עצמי רובד 1	10.94%	10.71%	11.10%	
62 הון רובד 1	10.94%	10.71%	11.10%	
63 הון כולל	13.92%	13.30%	13.76%	
64 לא רלוונטי				
65 לא רלוונטי				
66 לא רלוונטי				
67 לא רלוונטי				
68 לא רלוונטי				
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים				
69 יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	9.18%	9.18%	9.19%	
70 יחס הון רובד 1 שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	9.18%	9.18%	9.19%	
71 יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	12.68%	12.68%	12.69%	
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)				
72 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות הבנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה	-	-	-	-
73 השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה	-	-	-	-
74 זכויות שירות למשכנתאות (בניכוי מיסים נדחים לשלם)	-	-	-	-
75 מיסים נדחים לקבל שנוצרו מהפרשי עיתוי שהם מתחת לסף ההפחתה	250	238	261	8.1.1

	31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
	במיליוני ₪			
	-	-	-	תקרה להכללת הפרשות רובד 2
76				הפרשה כשירה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
4.1 14.2	- 328	- 313	- 338	
77				התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית
	- 260	- 252	- 268	
78				הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה
	-	-	-	
79				התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים
	-	-	-	
				מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר
80				סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
	-	-	-	
81				סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה
	-	-	-	
82				סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
	-	-	-	
83				סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 נוסף בשל התקרה
	-	-	-	
84				סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
	- 323	- 323	- 259	
85				סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה
	- 44	- 106	- 62	

ג. הקשר בין המאזן לרכיבי הון פיקוחי

הפניות להרכב ההון הפיקוחי	מאזן פיקוחי מאוחד		
	31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018
במיליוני ₪			
נכסים			
1	4,339	3,122	4,662
מזומנים ופיקדונות בבנקים			
2	5,076	5,613	4,924
ניירות ערך			
2.1	-	-	-
מזה : השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי			
2.2	-	-	-
מזה : השקעות בהון של תאגידים פיננסיים העולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף ההפחתה			
2.3	5,076	5,613	4,924
מזה : ניירות ערך אחרים			
3	24,291	23,584	25,164
אשראי לציבור			
4	(352)	(342)	(363)
הפרשה להפסדי אשראי			
4.1	(247)	(239)	(256)
מזה : הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רובד 2			
4.2	(105)	(103)	(107)
מזה : הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי			
4.3	23,939	23,242	24,801
אשראי לציבור, נטו			
5	6	5	7
השקעה בחברות כלולות			
5.1	-	-	-
מזה : השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי			
5.2	4	3	5
מזה : השקעות בהון של תאגידים פיננסיים העולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף ההפחתה			
5.3	2	2	2
מזה : השקעות שאינן מניות בהון של תאגידים פיננסיים העולות על 10% מההון של התאגיד הפיננסי שנוכו מההון			
6	351	361	361
בניינים וציוד			
7	27	31	56
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
8	399	382	382
נכסים אחרים			
8.1	312	290	311
מזה : נכסי מס נדחה			
8.1.1	-	-	-
מזה : נכסי מס נדחה המיוחסים להפרשי עיתוי שנוכו מההון			
8.1.2	-	-	-
מזה : נכסי מס נדחה למעט אלו המיוחסים להפרשי עיתוי			
8.1.3	-	-	-
מזה : התחייבות מס נדחה בגין נכסים בלתי מוחשיים			
8.1.4	312	290	311
מזה : נכסי מס נדחה אחרים			
8.2	-	-	-
מזה : עודף יעודה על עתודה			
8.3	87	92	71
מזה : נכסים אחרים נוספים			
סך הכל נכסים	34,137	32,756	35,193

הפניות להרכב ההון הפיקוחי	מאזן פיקוחי מאוחד			
	31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
	התחייבויות והון			
	28,836	27,798	29,657	9 פיקדונות הציבור
	200	145	329	10 פיקדונות מבנקים
	140	144	153	11 פיקדונות הממשלה
	1,026	923	1,026	12 אג"ח וכתבי התחייבות נדחים
	346	345	411	12.1 מזה : כתבי התחייבות נדחים שאינם מוכרים כהון פיקוחי
	423	323	360	12.2 מזה : כתבי התחייבות נדחים המוכרים כהון פיקוחי
	100	-	101	12.2.1 מזה : כשירים כרכיבי הון פיקוחי
47	323	323	259	12.2.2 מזה : אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות המעבר
	101	131	103	13 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
14	1	1	1	13.1 מזה : בגין סיכון האשראי העצמי
	1,361	1,261	1,313	14 התחייבויות אחרות
	-	-	-	14.1 מזה : התחייבות בגין מס נדחה המיוחסת לפנסיה
50	13	13	12	14.2 מזה : הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רובד 2
	1,348	1,248	1,301	14.3 מזה : התחייבות אחרות
	31,664	30,402	32,581	סך הכל התחייבויות
	2,473	2,354	2,612	15 הון עצמי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
	2,473	2,354	2,612	15.1 מזה : הון עצמי בגין מניות רגילות
1	51	51	51	15.1.1 מזה : הון מניות רגילות
2	2,358	2,233	2,505	15.1.2 מזה : עודפים
3	(88)	(82)	(96)	15.1.3 מזה : רווח כולל אחר מצטבר
	-	-	-	15.1.3.1 מזה : הפסדים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
	-	-	-	15.1.3.2 מזה : הפסדים נטו מהתאמות מתרגום דוחות כספיים
3 , 1	152	152	152	15.1.4 מזה : קרנות הון (לרבות פרמיה על מניות)
	-	-	-	15.2 מזה : הון מניות בכורה
	-	-	-	15.2.1 מזה : כשירים כרכיבי הון פיקוחי
	-	-	-	15.2.2 מזה : אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות המעבר
	-	-	-	15.3 מזה : מכשירים הוניים אחרים
	-	-	-	15.3.1 מזה : כשירים כרכיבי הון פיקוחי
	-	-	-	15.3.2 מזה : אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות המעבר
	-	-	-	16 זכויות שאינן מקנות שליטה
	-	-	-	16.1 מזה : זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון עצמי רובד 1
	-	-	-	16.2 מזה : זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון רובד 1 נוסף
	-	-	-	16.3 מזה : זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון רובד 2
	-	-	-	16.4 מזה : זכויות שאינן מקנות שליטה שלא ניתן לייחס להון הפיקוחי
	2,473	2,354	2,612	סך הכל הון עצמי
	34,137	32,756	35,193	סך הכל התחייבויות והון עצמי

ד. גילוי המבוסס על מקור שאינו נדבך 3 של באזל: שינויים בהון להלן ריכוז תנועות ושינויים בהון פיקוחי למועד הדוח:

לתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018	
במיליוני ₪			
2,292	2,292	2,503	הון עצמי רובד 1 - יתרה לתחילת התקופה
(20)	(22)	(21)	התאמות להון והשפעת הוראות מעבר בגין זכויות עובדים
220	95	147	רווח נקי בתקופה
-	-	-	דיבידנד ששולם בתקופה
9	15	(8)	שינויים ברווח כולל אחר
2	-	(1)	שינויים בהתאמות הפיקוחיות בגין הון עצמי רובד 1
2,503	2,380	2,620	הון עצמי רובד 1 - יתרה לסוף התקופה
627	627	683	הון רובד 2 - יתרה לתחילת התקופה
100	-	1	הנפקה / שיערוך כתבי התחייבות נדחים או מכשירי הון אחרים מוכרים
(65)	(65)	(64)	פירעון כתבי התחייבות נדחים ו/או השפעת הוראות המעבר
21	13	8	שינוי בהפרשה הקבוצתית המוכרת בהון
683	575	628	הון רובד 2 - יתרה לסוף התקופה
3,186	2,955	3,248	הון כולל כשיר לסוף התקופה

4. הלימות ההון

לפרטים בדבר הערכת הלימות ההון ראה במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק.

א. נכסי סיכון ודרישת הון בגין סיכון אשראי

להלן נתונים לגבי נכסי סיכון אשראי, בהתאם לגישה הסטנדרטית, ודרישת הון במיליוני ₪ :

31/12/2017		30/06/2017		30/06/2018		במיליוני ₪
דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	יישות
16	128	15	120	17	137	ריבונות
22	171	21	166	22	176	סקטור ציבורי
28	221	31	246	38	299	תאגידים בנקאיים
1,158	9,134	1,108	8,737	1,194	9,405	תאגידים
122	960	130	1,022	129	1,019	בביטחון נדל"ן מסחרי
401	3,164	378	2,983	413	3,254	קמעונאיות ליחידים
432	3,405	430	3,389	428	3,374	עסקים קטנים
303	2,386	295	2,322	320	2,525	הלוואות לדיוור
151	1,196	148	1,167	158	1,234	נכסים אחרים
2,633	20,765	2,556	20,152	2,719	21,423	סך הכל
1	8	1	8	3	24	סיכון CVA*
2,634	20,773	2,557	20,160	2,722	21,447	סך הכל סיכון אשראי

* CVA (Credit Valuation Adjustments Losses)

ב. נכסי סיכון ודרישת הון בגין סיכון שוק

להלן נתונים לגבי נכסי סיכון שוק, בהתאם לגישה הסטנדרטית, ודרישת הון במיליוני ₪ :

31/12/2017		30/06/2017		30/06/2018		במיליוני ₪
דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	
7	56	8	60	4	28	סך הכל סיכון שוק

ג. נכסי סיכון ודרישת הון בגין סיכון תפעולי

להלן נתונים לגבי נכסי סיכון תפעולי, בהתאם לגישה הסטנדרטית, ודרישת הון במיליוני ₪ :

31/12/2017		30/06/2017		30/06/2018		במיליוני ₪
דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	
260	2,051	253	1,997	271	2,132	סך הכל סיכון תפעולי

ד. סך הכל נכסי סיכון ודרישת הון

להלן נתונים לגבי החשיפה הכוללת של הבנק (כהגדרתה בהוראות בנק ישראל) במיליוני ₪ :

31/12/2017		30/06/2017		30/06/2018		הרכב חשיפה כוללת
דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	חשיפה לסיכון :
2,634	20,773	2,557	20,160	2,722	21,447	אשראי
7	56	8	60	4	28	שוק
260	2,051	253	1,997	271	2,132	תפעולי
2,901	22,880	2,818	22,217	2,997	23,607	סך נכסי סיכון

ה. הון עצמי רובד ראשון, הון רובד ראשון והון כולל

להלן נתונים לגבי אמצעי ההון של הבנק (כהגדרתם בהוראות בנק ישראל) במיליוני ₪ :

31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
2,503	2,380	2,620	הון עצמי רובד ראשון
2,503	2,380	2,620	הון רובד ראשון
3,186	2,955	3,248	הון כולל

ו. יחס הון עצמי רובד ראשון, יחס הון רובד ראשון ויחס הון כולל

להלן נתונים לגבי יחס הלימות הון של הבנק ובחברות המאוחדות שלו :

31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
%	%	%	
10.94	10.71	11.10	יחס הון עצמי רובד ראשון
13.92	13.30	13.76	יחס הון כולל

ז. יחס הון עצמי רובד ראשון מזערי ויחס הון כולל מזערי נדרשים*

31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
%	%	%	
9.18	9.18	9.19	יחס הון עצמי רובד ראשון - מזערי
12.68	12.68	12.69	יחס הון כולל - מזערי

* יחסים מזעריים אלה כוללים דרישת הון נוספת לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 329.

ח. גילוי המבוסס על מקור שאינו נדבך 3 של באזל : שינויים בנכסים משוקללים בסיכון

להלן ריכוז תנועות ושינויים של נכסים משוקללים בסיכון במיליוני ₪ :

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018	
21,650	23,229	סך נכסי סיכון תחילת תקופה
1,961	2,086	מזה : נכסי סיכון תפעולי
41	35	מזה : נכסי סיכון שוק
19,648	21,108	מזה : נכסי סיכון אשראי CVA+
שינוי ביתרת נכסי סיכון אשראי		
506	445	ניצולים (אשראי מאזני)
(24)	(10)	אג"ח
2	9	נגזרים
(12)	(30)	מסגרות
48	(31)	ערבויות
(8)	(56)	נכסים אחרים
512	327	סה"כ
-	12	שינוי ב-CVA
20,160	21,447	יתרת סגירה נכסי סיכון אשראי + CVA
19	(7)	שינוי נכסי סיכון שוק
36	46	שינוי נכסי סיכון תפעולי
22,217	23,607	סה"כ נכסי סיכון

5. יחס המינוף

א. השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף

להלן נתונים למדידת חשיפת יחס המינוף כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 218, במיליוני ₪ :

	31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
1	34,137	32,756	35,193	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
2	-	-	-	התאמות בגין השקעות ביישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח, המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
3	-	-	-	התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
4	42	30	26	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
5	-	-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
6	2,267	2,406	2,104	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (לאחר המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
7	310	294	322	התאמות אחרות
8	36,756	35,486	37,645	סך הכל חשיפה לצורך יחס המינוף

ב. פירוט חשיפות רלוונטיות ליחס המינוף

31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	במיליוני ₪
חשיפות מאזניות			
34,417	33,015	35,457	1 נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות והפרשה קבוצתית)
(2)	(2)	(2)	2 סכומים בגין נכסים שנוכו לצורך קביעת הון רובד ראשון
34,415	33,013	35,455	3 סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
חשיפות בגין נגזרים			
34	40	42	4 עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתה של בטחון משתנה במזומן כשיר)
42	27	48	5 סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	6 גילום (up-gross) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים המאזניים בהתאם להוראות הדיווח לציבור
(2)	-	(4)	7 ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים
-	-	-	8 רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח
-	-	-	9 סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	10 קיזוזים רעיוניים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
74	67	86	11 סך חשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך			
-	-	-	12 נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא הכרה בקיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	13 סכומים שקוזזו של מזומן לשלם ושל מזומן לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	-	14 חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	15 חשיפות בגין עסקאות כסוכן
-	-	-	16 סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
חשיפות חוץ מאזניות אחרות			
6,106	6,345	5,933	17 חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(3,839)	(3,939)	(3,829)	18 התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי
2,267	2,406	2,104	19 סך חשיפה חוץ מאזנית
הון וסך החשיפות			
2,503	2,380	2,620	20 הון רובד ראשון
36,756	35,486	37,645	21 סך החשיפות
יחס המינוף			
6.8%	6.7%	7.0%	22 יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

חלק ג' - חשיפת סיכון והערכתו**6. גילוי איכותי כללי**

לפרטים בדבר **פרופיל סיכון** של הבנק וטבלת גורמי סיכון, ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון](#) [וההנהלה](#) בדוח הכספי אשר עומד לעיון באתר הבנק.

7. סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו סיכון להיווצרות הפסדים כתוצאה מחוסר יכולת של לווה או צד נגדי לעמוד בהתחייבויותיו, בחלקן או במלואן. תפיסת ניהול סיכון אשראי בבנק מכוונת להבטיח איזון נאות בין גורמים עסקיים היוצרים באופן ישיר את החשיפה לסיכון אשראי ומנהלים אותה, לבין גורמים העוסקים בפקוח, בקרה והערכת סיכונים בלתי תלויה ולבין גורמים העוסקים בביקורת. ניהול סיכון אשראי בבנק כולל גם את ניהול סיכון הריכוזיות וסיכון סביבה.

לפרטים בדבר סיכון אשראי, ראה במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק.

א. סך כל חשיפות סיכון אשראי

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי **ברוטו** לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי, במיליוני ₪:

31/12/2017		30/06/2017		30/06/2018	
יתרות ממוצעות	יתרות לסוף התקופה	יתרות ממוצעות	יתרות לסוף התקופה	יתרות ממוצעות	יתרות לסוף התקופה
מיליוני ₪					
26,535	28,174	25,751	26,266	29,124	29,336
5,586	5,063	5,890	5,594	4,714	4,911
65	74	59	67	76	90
6,293	6,116	6,337	6,356	6,077	5,939
1,187	1,217	1,158	1,192	1,253	1,247
39,666	40,644	39,195	39,475	41,244	41,523
סה"כ					

ב. חשיפות לפי אזור גיאוגרפי, במיליוני ₪:

מועד הפירעון של החשיפה המאזנית		חשיפה מאזנית מעבר לגבול							סך כל החשיפה למדינות זרות :
מעל שנה	עד שנה	חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי בעייתי	סך הכל	לאחרים	לבנקים	לממשלות	
ליום 30/06/2018									
456	269	4	-	-	725	63	149	513	ארה"ב
141	425	681	-	-	566	126	385	55	אחר
597	694	685	-	-	1,291	189	534	568	סה"כ
8	2	21	-	-	10	9	1	-	מזה LDC**
ליום 30/06/2017									
419	147	5	-	1	566	87	119	360	ארה"ב
180	246	847	-	1	426	151	191	84	אחר
599	393	852	-	2	992	238	310	444	סה"כ
10	2	25	-	-	12	11	1	-	מזה LDC**
ליום 31/12/2017									
360	293	3	-	-	653	80	166	407	ארה"ב
162	129	807	-	2	291	129	98	64	אחר
522	422	810	-	2	944	209	264	471	סה"כ
10	1	21	-	-	11	11	-	-	מזה LDC**
Least Developed Country - LDC**									

Least Developed Country - LDC **

ג. חשיפות לפי צד נגדי

מידע לגבי התפלגות חשיפות האשראי בחתך צד נגדי לאשראי, במיליוני ₪ :

ליום 30/06/2018						
סך הכל	אחרים	סיכון אשראי אחר	נגזרים	אגרות חוב	הלוואות	
8,248	-	1	-	4,794	3,453	ריבוניות
387	-	42	9	20	316	סקטור ציבורי
800	-	16	37	27	720	תאגידים בנקאיים
12,585	-	3,370	38	70	9,107	תאגידים
1,036	-	-	-	-	1,036	בביטחון נדל"ן מסחרי
5,781	-	1,100	5	-	4,676	קמעונאיות ליחידים
6,788	-	1,116	-	-	5,672	עסקים קטנים
4,651	-	294	1	-	4,356	הלוואות לדיוור
1,247	1,247	-	-	-	-	נכסים אחרים
41,523	1,247	5,939	90	4,911	29,336	סה"כ
ליום 30/06/2017						
7,323	-	1	-	5,313	2,009	ריבוניות
502	-	68	-	145	289	סקטור ציבורי
762	-	20	9	55	678	תאגידים בנקאיים
12,393	-	4,012	46	81	8,254	תאגידים
1,040	-	-	-	-	1,040	בביטחון נדל"ן מסחרי
5,413	-	1,049	9	-	4,355	קמעונאיות ליחידים
6,734	-	1,018	1	-	5,715	עסקים קטנים
4,116	-	188	2	-	3,926	הלוואות לדיוור
1,192	1,192	-	-	-	-	נכסים אחרים
39,475	1,192	6,356	67	5,594	26,266	סה"כ
ליום 31/12/2017						
8,264	-	1	-	4,891	3,372	ריבוניות
398	-	67	2	38	291	סקטור ציבורי
598	-	16	14	55	513	תאגידים בנקאיים
12,551	-	3,754	47	79	8,671	תאגידים
976	-	-	-	-	976	בביטחון נדל"ן מסחרי
5,610	-	1,046	10	-	4,554	קמעונאיות ליחידים
6,716	-	1,016	-	-	5,700	עסקים קטנים
4,314	-	216	1	-	4,097	הלוואות לדיוור
1,217	1,217	-	-	-	-	נכסים אחרים
40,644	1,217	6,116	74	5,063	28,174	סה"כ

ד. תיק האשראי לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון

התפלגות תזרימי המזומנים העתידיים בגין חשיפת האשראי בחתך תקופה חוזית לפירעון, במיליוני ₪ :

עד שנה	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל חמש שנים	ללא תקופת פירעון	סך הכל תזרימי מזומנים
ליום 30/06/2018				
16,667	9,880	6,255	267	33,069
הלוואות				
649	3,064	1,619	-	5,332
אגרות חוב				
66	6	11	3	86
נגזרים				
4,592	1,315	32	-	5,939
סיכון אשראי אחר				
545	11	-	691	1,247
אחרים				
22,519	14,276	7,917	961	45,673
סך כל חשיפת האשראי				
ליום 30/06/2017				
14,410	9,336	5,428	419	29,593
הלוואות				
1,659	3,656	468	-	5,783
אגרות חוב				
46	7	10	4	67
נגזרים				
4,429	1,897	30	-	6,356
סיכון אשראי אחר *				
497	12	-	683	1,192
אחרים				
21,041	14,908	5,936	1,106	42,991
סך כל חשיפת האשראי				
ליום 31/12/2017				
15,997	9,371	5,686	453	31,507
הלוואות				
1,188	3,188	876	-	5,252
אגרות חוב				
55	7	8	4	74
נגזרים				
4,382	1,702	32	-	6,116
סיכון אשראי אחר *				
545	12	-	660	1,217
אחרים				
22,167	14,280	6,602	1,117	44,166
סך כל חשיפת האשראי				

* סווג מחדש

ה. תיק האשראי לפי סוג ענף עיקרי

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד, במיליוני ₪ :

ליום 30/06/2018						
חובות לא פגומים		סך הכל	בעייתיים		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		אחר	פגומים		
פעילות בישראל :						
ציבור - מסחרי :						
12	4	2,232	26	26	2,180	בינוי ונדל"ן - בינוי
7	1	1,940	4	55	1,881	- פעילות בנדל"ן
-	-	573	-	3	570	שירותים פיננסיים
44	13	11,268	159	127	10,982	אחר
63	18	16,013	189	211	15,613	סך הכל מסחרי
24	39	4,442	67	-	4,375	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
41	17	4,426	34	22	4,370	- אחר
128	74	24,881	290	233	24,358	סך הכל ציבור בישראל
-	-	184	-	-	184	בנקים בישראל
128	74	25,065	290	233	24,542	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל :						
ציבור - מסחרי :						
-	-	24	-	-	24	בינוי ונדל"ן
-	-	229	-	10	219	מסחרי אחר
-	-	253	-	10	243	סך הכל מסחרי בחו"ל
1	-	27	-	-	27	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
-	-	3	-	-	3	- אחר
1	-	283	-	10	273	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	535	-	-	535	בנקים בחו"ל
1	-	818	-	10	808	סך הכל פעילות בחו"ל
129	74	25,164	290	243	24,631	סך הכל ציבור
-	-	719	-	-	719	סך הכל בנקים
129	74	25,883	290	243	25,350	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד, במיליוני ₪:

ליום 30/06/2017					
חובות לא פגומים		סך הכל	בעייתיים		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		אחר	פגומים	
פעילות בישראל:					
ציבור - מסחרי:					
33	3	1,975	20	25	1,930
בינוי ונדל"ן - בינוי					
2	-	1,866	4	31	1,831
- פעילות בנדל"ן					
-	-	485	-	3	482
שירותים פיננסיים					
56	12	10,754	104	136	10,514
אחר					
91	15	15,080	128	195	14,757
סך הכל מסחרי					
28	37	3,938	67	-	3,871
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
42	15	4,202	32	20	4,150
- אחר					
161	67	23,220	227	215	22,778
סך הכל ציבור בישראל					
-	-	378	-	-	378
בנקים בישראל					
161	67	23,598	227	215	23,156
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות בחו"ל:					
ציבור - מסחרי:					
-	-	14	-	-	14
בינוי ונדל"ן					
-	-	315	-	25	290
מסחרי אחר					
-	-	329	-	25	304
סך הכל מסחרי בחו"ל					
1	-	32	-	-	32
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
-	-	3	-	-	3
- אחר					
1	-	364	-	25	339
סך הכל ציבור בחו"ל					
-	-	300	-	-	300
בנקים בחו"ל					
1	-	664	-	25	639
סך הכל פעילות בחו"ל					
162	67	23,584	227	240	23,117
סך הכל ציבור					
-	-	678	-	-	678
סך הכל בנקים					
162	67	24,262	227	240	23,795
סך הכל					

ליום 31/12/2017					
חובות לא פגומים		סך הכל	בעייתיים		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		אחר	פגומים	
פעילות בישראל:					
ציבור - מסחרי:					
9	3	2,173	24	30	2,119
1	-	1,856	1	33	1,822
-	-	525	-	3	522
48	13	10,939	131	164	10,644
58	16	15,493	156	230	15,107
25	48	4,170	74	-	4,096
47	18	4,304	36	20	4,248
130	82	23,967	266	250	23,451
-	-	239	-	-	239
130	82	24,206	266	250	23,690
פעילות בחו"ל:					
ציבור - מסחרי:					
-	-	25	-	-	25
-	-	268	-	11	257
-	-	293	-	11	282
1	1	28	1	-	27
-	-	3	-	-	3
1	1	324	1	11	312
-	-	274	-	-	274
1	1	598	1	11	586
131	83	24,291	267	261	23,763
-	-	513	-	-	513
131	83	24,804	267	261	24,276

1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך הכל	פרטי			
			אחר	לדיוור		
במיליוני ₪						
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018						
377	-	377	62	19	296	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
41	-	41	12	-	29	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(83)	-	(83)	(32)	-	(51)	מחיקות חשבונאיות
50	-	50	23	-	27	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(33)	-	(33)	(9)	-	(24)	מחיקות חשבונאיות, נטו
385	-	385	65	19	301	יתרת הפרשה לסוף התקופה*
22	-	22	2	-	20	* מזה - בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך הכל	פרטי			
			אחר	לדיוור		
במיליוני ₪						
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017						
376	-	376	59	17	300	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
55	-	55	7	1	47	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(115)	-	(115)	(29)	(1)	(85)	מחיקות חשבונאיות
53	-	53	25	-	28	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(62)	-	(62)	(4)	(1)	(57)	מחיקות חשבונאיות, נטו
369	0	369	62	17	290	יתרת הפרשה לסוף התקופה*
27	0	27	2	0	25	* מזה - בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך הכל	פרטי			
			אחר	לדיוור		
במיליוני ₪						
לתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017						
376	-	376	59	17	300	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
119	-	119	14	3	102	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(218)	-	(218)	(57)	(1)	(160)	מחיקות חשבונאיות
100	-	100	46	-	54	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(118)	-	(118)	(11)	(1)	(106)	מחיקות חשבונאיות, נטו
377	-	377	62	19	296	יתרת הפרשה לסוף התקופה*
25	-	25	2	-	23	* מזה - בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

א. סכומי החשיפה לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי, בהתאם לגישה הסטנדרטית

1. לפני הפחתת סיכון אשראי *

ליום 30/06/2018													
מיליונים	0%	2%	4%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	250%	1250%	סך הכל
ריבוניות	7,593	-	-	635	-	19	-	-	1	-	-	-	8,248
סקטור ציבורי	-	-	-	-	-	384	-	-	1	-	-	-	385
תאגידים בנקאיים	-	-	-	508	-	267	-	-	25	-	-	-	800
תאגידים	-	44	-	21	-	-	-	-	12,352	106	-	-	12,523
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-	-	-	1,029	1	-	-	1,030
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	-	5,672	65	37	-	-	5,774
עסקים קטנים	-	-	-	-	-	-	-	6,647	21	81	-	-	6,749
הלוואות לדיוור	-	-	-	-	1,395	1,450	68	1,588	135	14	-	-	4,650
נכסים אחרים	490	-	-	-	-	-	-	-	439	2	316	-	1,247
סך הכל	8,083	44	-	1,164	1,395	2,120	68	13,907	14,068	241	316	-	41,406

ליום 30/06/2017												
מיליונים	0%	2%	4%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	1250%	סך הכל
ריבוניות	6,722	-	-	600	-	-	-	1	-	-	-	7,323
סקטור ציבורי	-	-	-	-	-	501	-	-	-	-	-	501
תאגידים בנקאיים	-	-	-	573	-	164	-	25	-	-	-	762
תאגידים	-	48	-	25	-	-	-	12,157	89	-	-	12,319
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-	-	1,034	1	-	-	1,035
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	5,365	11	33	-	-	5,409
עסקים קטנים	-	-	-	-	-	-	6,624	16	64	-	-	6,704
הלוואות לדיוור	-	-	-	-	1,261	1,090	1,566	186	11	-	-	4,114
נכסים אחרים	451	-	-	-	-	-	-	455	3	283	-	1,192
סך הכל	7,173	48	-	1,198	1,261	1,755	13,555	13,885	201	283	-	39,359

ליום 31/12/2017												
מיליונים	0%	2%	4%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	1250%	סך הכל
ריבונות	7,653	-	-	591	-	19	-	1	-	-	-	8,264
סקטור ציבורי	-	-	-	-	-	396	-	-	-	-	-	396
תאגידים בנקאיים	-	-	-	417	-	154	-	26	-	-	-	597
תאגידים	-	48	-	27	-	-	-	12,331	76	-	-	12,482
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-	-	968	3	-	-	971
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	5,502	70	36	-	-	5,608
עסקים קטנים	-	-	-	-	-	-	6,580	13	84	-	-	6,677
הלוואות לדיוור	-	-	-	-	1,304	1,279	1,581	131	18	-	-	4,313
נכסים אחרים	477	-	-	-	-	-	-	434	2	304	-	1,217
סך הכל	8,130	48	-	1,035	1,304	1,848	13,663	13,974	219	304	-	40,525

* חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "יתרות החוב נטו" של האשראי

2. לאחר הפחתת סיכון אשראי *

ליום 30/06/2018													
מיליונים	0%	2%	4%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	250%	1250%	סך הכל
ריבוניות	7,634	-	-	635	-	19	-	-	1	-	-	-	8,289
סקטור ציבורי	-	-	-	-	-	384	-	-	1	-	-	-	385
תאגידים בנקאיים	-	-	-	535	-	353	-	-	17	-	-	-	905
תאגידים	-	44	-	1,153	-	-	-	-	10,379	105	-	-	11,681
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-	-	-	1,017	1	-	-	1,018
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	-	5,078	64	36	-	-	5,178
עסקים קטנים	-	-	-	-	-	-	-	5,014	18	76	-	-	5,108
הלוואות לדיור	-	-	-	-	1,395	1,450	68	1,588	135	14	-	-	4,650
נכסים אחרים	490	-	-	-	-	-	-	-	439	2	316	-	1,247
סך הכל	8,124	44	-	2,323	1,395	2,206	68	11,680	12,071	234	316	-	38,461

ליום 30/06/2017												
מיליונים	0%	2%	4%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	1250%	סך הכל
ריבוניות	6,853	-	-	600	-	-	-	1	-	-	-	7,454
סקטור ציבורי	-	-	-	-	-	388	-	-	-	-	-	388
תאגידים בנקאיים	-	-	-	601	-	226	-	15	-	-	-	842
תאגידים	-	48	-	1,475	-	-	-	9,855	87	-	-	11,465
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-	-	1,022	1	-	-	1,023
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	4,754	9	32	-	-	4,795
עסקים קטנים	-	-	-	-	-	-	5,007	14	57	-	-	5,078
הלוואות לדיור	-	-	-	-	1,261	1,090	1,565	186	11	-	-	4,113
נכסים אחרים	451	-	-	-	-	-	-	455	3	283	-	1,192
סך הכל	7,304	48	-	2,676	1,261	1,704	11,326	11,557	191	283	-	36,350

ליום 31/12/2017												
מיליונים	0%	2%	4%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	1250%	סך הכל
ריבונות	7,683	-	-	590	-	19	-	1	-	-	-	8,293
סקטור ציבורי	-	-	-	-	-	396	-	-	-	-	-	396
תאגידים בנקאיים	-	-	-	444	-	229	-	18	-	-	-	691
תאגידים	-	48	-	1,422	-	-	-	10,176	74	-	-	11,720
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-	-	957	3	-	-	960
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	4,911	68	34	-	-	5,013
עסקים קטנים	-	-	-	-	-	-	4,993	11	78	-	-	5,082
הלוואות לדיור	-	-	-	-	1,304	1,279	1,581	131	18	-	-	4,313
נכסים אחרים	477	-	-	-	-	-	-	434	2	304	-	1,217
סך הכל	8,160	48	-	2,456	1,304	1,923	11,485	11,796	209	304	-	37,685

* חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "יתרות החוב נטו" של האשראי.

להלן פירוט חשיפות אשראי המכוסות על ידי ביטחון פיננסי כשיר וערבויות (במיליונים):

ליום 30/06/2018						
	כיסוי לחשיפת סיכון האשראי באמצעות				סיכון אשראי "רשום"	סיכון אשראי "נטו"
	חשיפה, נטו	סך הכל	ערבויות	ביטחון כשיר		
ריבונויות	8,289	41	41	-	8,248	8,248
סקטור ציבורי	385	-	-	-	385	387
תאגידים בנקאיים	905	105	113	(8)	800	800
תאגידים	11,681	(842)	(111)	(731)	12,523	12,585
בביטחון נדל"ן מסחרי	1,018	(12)	-	(12)	1,030	1,036
קמעונאיות ליחידים	5,178	(596)	-	(596)	5,774	5,781
עסקים קטנים	5,108	(1,641)	(43)	(1,598)	6,749	6,788
הלוואות לדיוור	4,650	-	-	-	4,650	4,651
נכסים אחרים	1,247	-	-	-	1,247	1,247
סך הכל	38,461	(2,945)	0	(2,945)	41,406	41,523

ליום 30/06/2017						
	כיסוי לחשיפת סיכון האשראי באמצעות				סיכון אשראי "רשום"	סיכון אשראי "נטו"
	חשיפה, נטו	סך הכל	ערבויות	ביטחון כשיר		
ריבונויות	7,454	131	131	-	7,323	7,323
סקטור ציבורי	388	(113)	(111)	(2)	501	502
תאגידים בנקאיים	842	80	90	(10)	762	762
תאגידים	11,465	(854)	(89)	(765)	12,319	12,393
בביטחון נדל"ן מסחרי	1,023	(12)	-	(12)	1,035	1,040
קמעונאיות ליחידים	4,795	(614)	-	(614)	5,409	5,413
עסקים קטנים	5,078	(1,626)	(21)	(1,605)	6,704	6,734
הלוואות לדיוור	4,113	(1)	-	(1)	4,114	4,116
נכסים אחרים	1,192	-	-	-	1,192	1,192
סך הכל	36,350	(3,009)	0	(3,009)	39,359	39,475

ליום 31/12/2017						
	כיסוי לחשיפת סיכון האשראי באמצעות				סיכון אשראי "רשום"	סיכון אשראי "נטו"
	חשיפה, נטו	סך הכל	ערבויות	ביטחון כשיר		
ריבונויות	8,293	29	29	-	8,264	8,264
סקטור ציבורי	396	-	-	-	396	398
תאגידים בנקאיים	691	94	102	(8)	597	598
תאגידים	11,720	(762)	(102)	(660)	12,482	12,551
בביטחון נדל"ן מסחרי	960	(11)	-	(11)	971	976
קמעונאיות ליחידים	5,013	(595)	-	(595)	5,608	5,610
עסקים קטנים	5,082	(1,595)	(29)	(1,566)	6,677	6,716
הלוואות לדיוור	4,313	-	-	-	4,313	4,314
נכסים אחרים	1,217	-	-	-	1,217	1,217
סך הכל	37,685	(2,840)	-	(2,840)	40,525	40,644

8. חשיפות סיכון אשראי צד נגדי

סיכון אשראי צד נגדי הינו סיכון לכך שצד נגדי בעסקת חוזה פיננסי ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של העסקה ולא יעמוד בתשלומים הנדרשים על פי תנאי העסקה. סיכון אשראי צד נגדי מהווה חלק מסיכון אשראי היות ומקור ההפסד הצפוי הינו כשל הצד הנגדי.

החשיפה לסיכון אשראי צד נגדי הינה השווי ההוגן החיובי של המכשיר הנגזר, בתוספת מרכיב החשיפה החוץ מאזנית הפוטנציאלית ובניכוי הסכמי קיזוז ברי אכיפה וביטחונות כשירי באזל. סכום זה משקף את ההפסד שעלול להיגרם לבנק, אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי העסקה.

בניגוד לחשיפת הבנק לסיכון אשראי הנובעת ממתן הלוואה, בה המלווה נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון אשראי צד נגדי הנובע מביצוע עסקה במכשירים פיננסיים נגזרים, יוצר סיכון לשני הצדדים הן משום שערך השוק של העסקה יכול להיות חיובי או שלילי לכל אחד מהצדדים לעסקה והן משום שערך השוק אינו ודאי, ועשוי להשתנות בכל תקופת העסקה, בהתאם לתנודות במחירי השוק העומדים בבסיס העסקה.

לפרטים, ראה במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק.

א. נתונים לגבי השווי ההוגן וחשיפות אשראי הנובעות מעסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים, במיליוני ₪:

31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
3	2	19	חוזי ריבית
24	32	32	חוזי מט"ח
6	6	5	חוזים בגין מניות
1	-	5	חוזי סחורות ואחרים
34	40	61	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
63	55	88	חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית
(21)	(28)	(59)	הטבות קיזוז
76	67	90	חשיפת אשראי לאחר הטבות קיזוז
(2)	-	(4)	ביטחון שמוחזק
74	67	86	חשיפת אשראי נטו בגין נגזרים

9. סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון לפגיעה בהכנסות הבנק וברווחיותו בשל שינויים אפשריים בשווי ההון של הנכסים והתחייבויות (מאזני וחוץ מאזני) הנובעים משינויים במחירי השוק, כגון: שינוי בשיעור האינפלציה, שינוי בשיעורי הריבית, שינוי בשערי חליפין, שינויים בשוק ההון. סיכון שוק כולל את רכיבי הסיכון הבאים: סיכון בסיס, סיכון ריבית, סיכון מניות וסיכון אופציות. לפרטים, ראה במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק. להלן נתונים לגבי דרישת הון בגין סיכון שוק במיליוני ₪:

31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
1	1	1	סיכון ריבית*
6	7	3	סיכון שער חליפין
-	-	-	סיכון מניות
-	-	-	סיכון אופציות
7	8	4	סך-הכל דרישות הון
56	60	28	סך הכל נכסי סיכון

* יכולת סיכון ספציפי וסיכון כללי כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 208

מגבלות כמותיות

מגבלות כמותיות הוגדרו הן במסמך המדיניות ברמת הדירקטוריון והן ברמת ראש החטיבה הפיננסית. המגבלות שקבע הבנק ביחס לאומדי הסיכון הראשיים (כפי שהוגדרו ברמת הקבוצה) הן: חשיפת שווי כלכלי לשינוי של 100 נקודות בסיס לא תעלה על 7.5% מההון העצמי בתרחיש ירידת ריבית ועל 2.5% מההון העצמי בתרחיש עליית ריבית. בנוסף, קיימות מגבלות על החשיפה המותרת בכל מגזר הצמדה בנפרד (לא צמוד, צמוד למדד המחירים לצרכן ומט"ח וצמוד מט"ח). חשיפת השווי החשבונאי לתרחיש ביניים לא תעלה על 4% מהון העצמי של הבנק. בנוסף הוגדרו מגבלות ביחס לאומדי הסיכון הנוספים לרבות מגבלות על סיכון בסיס ההצמדה, תרחישי קיצון והערך בסיכון (VaR) ביחס לכלל הפעילות וכן הוגדרו מגבלות פעילות ביחס לתיק למסחר ולפעילויות ספציפיות בו.

מנגנונים המאפשרים תגובה מיידית להתפתחויות חריגות בשווקים

הדירקטוריון אישר תכניות סדורות לטיפול במשברים פיננסיים לרבות תכנית פיננסית לחיזוק יחס הלימות ההון בעת משבר ותכנית לטיפול במשבר נזילות. במסגרת זו הוגדר האופן לזיהוי המשברים ולטיפול בהם וכן הוגדר הפורום המוסמך לטפל במשברים והוגדרו הסמכויות והכלים לטיפול במשברים אלה. בנוסף, נוהלי הבנק מגדירים כי במקרים של התפתחויות חריגות בשווקים יתכנס מיידית פורום פיננסי מיוחד בראשות ראש החטיבה הפיננסית ויידון בהתפתחויות בשווקים ובדרכי הפעולה האפשריות. ההפסדים והרווחים שנבעו מ"עסקאות אחרות" מכשירים פיננסיים נגזרים שאינן מיועדות להגן על חשיפות בתיק הנכסים והתחייבויות (ALM): הרווחים בתיקים למסחר הכוללים מכשירים פיננסיים נגזרים במהלך הרבעון השני של שנת 2018 הסתכמו ב- 0 מיליון ₪.

להלן ריכוז נתוני "החשיפה הכלכלית" וה"חשיפה החשבונאית" לסיכון בסיס במגזרי ההצמדה השונים:

1. חשיפה חשבונאית

31/12/2017	30/06/2017 מיליוני ש"ח	30/06/2018	חשיפה חשבונאית
1,574	1,277	1,991	לא צמוד
544	697	265	צמוד מדד
3	(6)	(31)	מט"ח וצמוד מט"ח
2,121	1,968	2,225	סה"כ

2. חשיפה כלכלית

*31/12/2017	*30/06/2017 מיליוני ש"ח	30/06/2018	חשיפה כלכלית
2,195	1,805	2,587	לא צמוד
(112)	105	(349)	צמוד מדד
20	15	(17)	מט"ח וצמוד מט"ח
2,103	1,925	2,221	סה"כ

*הוצג מחדש

להלן מידע על ערכי מקסימום, מינימום וממוצע של החשיפה הכלכלית במהלך הרבעון המדווח כשיעור מההון הפעיל הכלכלי:

מט"ח וצמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
(2%)	(30%)	97%	מינימום
3%	0%	131%	מקסימום
0%	(15%)	115%	ממוצע

החשיפה הכלכלית המוצגת בטבלאות שלעיל הינה בהתאם לרשימת התיקונים הכלכליים המאושרת נכון לכל אחד מהמועדים שבטבלה.

מגבלות הדירקטוריון מוטלות על חשיפה כלכלית לגבי סיכונים הבסיס הכרוכים בניהול תיק הנכסים הממומן ממקורות ההון הפעיל הכלכלי שלו, וקובעות כי: 40%- עד 100% מהון זה יושקעו בנכסים צמודי מדד, 10%- עד 25% יושקעו בנכסים במט"ח ובצמודי מט"ח, והיתרה הנגזרת תוחזק בשקלים לא צמודים.

ב. ניהול פוזיציות בתיק למסחר

הבנק מבחין בין חשיפות הנוצרות במהלך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין החשיפה למסחר. לצורך חישוב [דרישות הון לסיכון שוק](#) בנדבך הראשון הוגדרו הפוזיציות אשר יכללו בתיק למסחר. פוזיציות אלו עונות על דרישות כללי באזל 2 וכוללות מכשירים פיננסיים המוחזקים עם כוונת מסחר וכן מכשירים שמטרתם לגדר רכיבים אחרים של התיק למסחר. הבנק הגדיר כי התיק יכלול את המרכיבים הבאים: תיקי אגרות חוב למסחר בשקלים ובמט"ח, פעילות במכשירים פיננסיים נגזרים לצורכי הפקת רווח בתיקים ספציפיים שאושרו מראש ע"י הדירקטוריון, עסקאות עתידיות במטבעות ובריבית, אופציות מטבע וכן פעילות לקוחות באופציות מעו"ף בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

התיקים שהוגדרו כתיקים למסחר למטרות הון פיקוחי נתונים למגבלות לגבי היקף הפעילות ו/או ההפסד הפוטנציאלי המותר בהינתן שינוי בשיעורי הריבית וכן למגבלה על ערך ה- VaR המקסימאלי. בנוסף בתיק אופציות המטבע הפעילות מוגבלת באמצעות הטלת מגבלה על הפרמיה המקסימאלית לעסקה ועל ההפסד המצטבר במהלך שנה קלנדרית ובנוסף חל איסור על כתיבת אופציה (אלא אם מדובר בכתיבת אופציה זהה לאופציה שנקנתה). היקף הפעילות בתיק למסחר למטרות הון פיקוחי אינו מהותי.

היתרה הממוצעת בתיק אג"ח למסחר בשקלים ובמט"ח הסתכמה במהלך רבעון זה ב- 4 מיליון ₪. הבקרה על פעילות המסחר, לרבות בחינת העמידה במגבלות וחישוב הרווחיות, מבוצעת בתדירות יומית על ידי גורמי הבקרה של קו ההגנה הראשון.

ג. אירועים לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן ועד מועד פרסום דיווח זה, אין אירועים משמעותיים בסיכון שוק וניהולו.

ד.

מידע נוסף על החשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם לפי מודלים לניהול סיכונים ניהול סיכון שוק מתבצע באמצעות מספר מודלים ומדדי סיכון אשר בהם מובאים בחשבון גורמים נוספים על אלו המשמשים לצורך הגילוי בדוחות הכספיים. המודלים ומדדי הסיכון כפופים לתהליך מובנה של הגדרה במסגרת קטלוג המודלים ותיקוף המודל. התהליך מבוצע בהתאם למדיניות הבנק בנושא הטיפול במודלים.

להלן מידע בדבר מודלים מרכזיים ומדדים המשמשים בניהול סיכון השוק:

1. מדד רגישות שווי כלכלי לשינויים בריבית, ראה להלן גילוי סיכון ריבית בתיק הבנקאי.
2. מדד רגישות שווי חשבונאי לשינויים בגורמי השוק בתרחישי ביניים.

המדד מציג את הקיטון בהון פיקוחי (ההון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון), לפני השפעת המס, בתרחיש הכולל השפעה של מגוון שינויים בגורמי השוק על חשיפות הבנק, אשר הוגדרו, על פי תיאבון הסיכון, כאירוע שסבירות התממשותו היא אחת ל-3 עד 7 שנים. זאת, לעומת **תרחיש קיצון** שסבירותו הינה אחת ל-25 שנים.

מדד זה כולל את כלל גורמי הסיכון המשפיעים על השווי החשבונאי ובהם: סיכונים הריבית, סיכון מרווח אשראי על נכסים שונים בתיקי ההשקעות, סיכון מניות וכן סיכונים נוספים הנובעים מפעילות בשווקי האג"ח ומכשירים פיננסיים נגזרים. אופן המדידה – התרחיש מחושב בתדירות שבועית. מגבלת הדירקטוריון שנקבעה למדד זה הינה בשיעור 4% מההון העצמי (כ- 104 מיליון ₪).

3. הערך הנתון בסיכון VaR (Value At Risk)

מודל ה-VaR אומד את ההפסד המקסימאלי שעלול להיגרם בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית מוגדרת. תוצאות המודל מאפשרות להעריך את חשיפת הבנק הכוללת לסיכונים שוק ולבחון את ההתפתחות של סיכונים השוק על פני הזמן.

קיימות 3 שיטות לחישוב VaR:

- שיטת הסימולציה ההיסטורית - אומדת את תנודתיות גורמי הסיכון על סמך התנהגותם בעבר. בשיטה זו לא מניחים הנחות לגבי התפלגויות גורמי הסיכון השונים או לגבי המתאמים ביניהם.
- שיטה פרמטרית - עושה שימוש במטריצת השונויות והקורלציות בין גורמי הסיכון השונים, הנגזרת מנתונים היסטוריים לגבי גורמי הסיכון. בשיטה זו אנו מניחים כי לגורמי הסיכון התפלגות נורמאלית.

- שיטת Monte Carlo – שיטה לא-פרמטרית המאפשרת חישוב VaR מדויק גם עבור מכשירים לא ליניאריים כגון אופציות. השיטה מבוססת על בניית התפלגות משותפת לגורמי הסיכון על בסיס נתוני עבר ודגימה אקראית של מספר רב של תצפיות מאותה התפלגות.
- ה-VaR על כלל הפעילות (התיק הבנקאי והתיק למסחר) מחושב בתדירות חודשית בשיטת הסימולציה ההיסטורית (קודם לכן בשיטה הפרמטרית), ברמת ביטחון של 99% ולאופק זמן של 10 ימים.
- ה-VaR על התיקים למסחר מחושב בתדירות יומית בשיטה הפרמטרית ובשיטת Monte Carlo, ברמת ביטחון של 99% ולאופק זמן של יום.
- כדי לבדוק את טיב המודל ותקפותו, מתבצעת בחישוב על כלל התיק בדיקה שבועית של ההפסד בפועל. חריגה תתקבל כאשר ההפסד בפועל גבוה מהערך הנתון בסיכון. תיאורטית, נצפה שמספר החריגות לא יעלה על 1% מהתצפיות עבורן חושב VaR.

מגבלות המודל לצורך חישוב ה-VaR (נכון למועד הדיווח):

- מודל ה-VaR הוא מודל סטטיסטי ומידת דיוק מותנית באיכות ההנחות שבבסיסו.
- החישוב על פי שיטת הסימולציה ההיסטורית מניח שהתנהגותם ההיסטורית של גורמי הסיכון צפויה לחזור על עצמה. לפיכך, שינוי פתאומי במאפייניהם של גורמי הסיכון אינו ניתן לחיזוי.
- אומדן ה-VaR אינו מתייחס לגודלם של ההפסדים שעלולים להיגרם במצבי קיצון, בהסתברות נמוכה מ-1% (בהתאם לרמת המובהקות של 99% שנבחרה) כאשר מתערערות ההנחות הסטטיסטיות שבבסיס המודל. לפיכך אין להתייחס לתוצאותיו כאל חסם ממשי להפסד אשר עלול להיגרם לבנק בתרחישים קיצוניים. המענה יכול להינתן ע"י בחינת ההפסד הפוטנציאלי בתרחישי קיצון.
- אופק הזמן שנקבע (30 ימים) מניח למעשה שהפוזיציה נותרת סטטית במשך תקופה זו, ומאידך שניתן לגדר אותה או לממשה בתוך 30 ימים. הנחה זו מתעלמת מחוסר הנזילות שעלול להיווצר בעיתות משבר וכן לא משקפת את הסיכון במהלך 30 ימים.
- הדירקטוריון קבע **מגבלה** לפיה ערך ה-VaR על כלל הפעילות (התיק הבנקאי והתיק למסחר) בשיטת סימולציה היסטורית, לאופק של 30 ימים קלנדריים וברמת מובהקות של 99% לא יעלה על 3.0% מההון העצמי המהווים ליום הדיווח כ-78 מיליון ₪. במהלך הרבעון המדווח לא נרשמה חריגה ממגבלה זו.

במיליוני ₪	ליום 30.06.18	חשיפה מקסימאלית במהלך הרבעון השני של 2018	ליום 30.06.17	חשיפה מקסימאלית במהלך הרבעון השני של 2017
חשיפה בפועל	15.7	17.0	11.1	13.3

בטבלה שלעיל נתוני ה-VaR לשנת 2017 מוצגים לטווח חשיפה של 10 ימי עסקים.

- אומדן סיכון זה משמש כאחד מאומדי הסיכון המתארים את חשיפת המאזן לסיכונים השוק וההתייחסות הניהולית אליו הינה משנית. לעומתו, מודגשת יותר חשיבותם של ניתוחי הרגישות ותרחישי הקיצון במסגרת הניהול השוטף של סיכונים השוק.
- במטרה לבחון את תקפות המודל, מבוצע תהליך בחינה בדיעבד (Back Testing).
- ה-VaR של פעילות המסחר: ה-VaR על התיקים שהוגדרו למסחר מחושב בתדירות יומית בשיטה הפרמטרית, ברמת ביטחון של 99% ולאופק זמן של יום אחד. הדירקטוריון קבע מגבלות ספציפיות על ערך ה-VaR בכל אחד מהתיקים. במהלך הרבעון המדווח לא נרשמו חריגות ממגבלות אלה.

4. ניתוח הפסדים במבחני קיצון (Stress Tests)

מבחני קיצון מתריעים בפני ההנהלה על תוצאות חמורות בלתי צפויות הקשורות למגוון סיכונים, ומהווים כלי חשוב בתהליך ניהול סיכונים השוק, המסייע לזיהוי סיכונים מהותיים, שאינם מקבלים ביטוי מלא במדדי סיכון אחרים. כחלק מתהליך ניהול הסיכון מוערכת חשיפת הבנק לאירועים שסבירותם נמוכה באמצעות תרחישי הקיצון. בכך הם משמשים אומד משלים למדדי הסיכון האחרים, המתמייחים לתרחישים מתונים יותר.

תרחישי הקיצון מבוססים על סיפורי מעשה המשמשים את הבנק למדידת החשיפה בגישות שונות – גישה כלכלית וגישה חשבונאית. גישות אלה מיושמות לצורך הניהול השוטף, לצורך הערכת נאותות הלימות ההון - ICAAP ולצורך חישוב התרחיש האחד השנתי שקבע המפקח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית.

- גישה כלכלית - גישה המשקפת את השפעת השינויים בגורמי השוק על הערך הנוכחי של כלל הנכסים וההתחייבויות, המשקף את השווי הכלכלי;
- גישה חשבונאית - בגישה זו נבחנות ההשפעה המיידית (לטווח של עד חודש) וההשפעה ארוכת טווח (לטווח של שנה) על ההון המשמש לצורך חישוב יחס הון רובד ראשון, כתוצאה משינויים בגורמי סיכון השוק. השפעות אלו מחושבות על כלל הפוזיציות המשפיעות על יחס ההון ובכללן הפוזיציות החוץ מאזניות והתיקים למסחר. בנוסף, לצורך חישוב ההשפעה ארוכת הטווח נכללים גם השינויים בגין תרחיש קיצון על הכנסות הריבית.

חשיפת הבנק לסיכון שוק נבחנת הן בראיה כלכלית והן בראיה חשבונאית במגוון תרחישי קיצון, הכוללים שינויים בעקומי הריבית (מקביליים ולא מקביליים), שינויים בשערי החליפין העיקריים ובמדד המחירים לצרכן ושינויים במרווחים של ההשקעות באגרות החוב הקונצרניות לעומת אגרות חוב ממשלתיות.

בנוסף, לתרחישי קיצון המבוססים על סיפור מעשה, מופעלים מספר תרחישים נוספים וכן תרחישים טכניים, כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 333.

המגבלות שקבע הדירקטוריון מתייחסות הן לשחיקת השווי הכלכלי בתרחישי קיצון והן להשפעה על יחסי הלימות ההון, בטווח קצר ובטווח ארוך.

תרחישי הקיצון המנוהלים נקבעים בפורום תרחישי קיצון של הקבוצה בהינתן שיקולי Impact / Probability. תרחישים אלה מיושמים בבנק ובנוסף נבחן הצורך להוסיף תרחישי קיצון במידה והם עשויים לשקף טוב יותר את אזורי הפגיעות של הבנק.

המגבלה של מבחני קיצון בגישה הכלכלית הינה בשיעור 12.5% מההון העצמי, כ- 327 מיליון ₪.

המגבלה של מבחני הקיצון בגישה החשבונאית לטווח מידי ולטווח של שנה הינה בשיעור 15% מההון העצמי, כ- 392 מיליון ₪.

10. סיכון תפעולי

סיכון תפעולי הינו סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה שלוב בכל המוצרים, הפעילויות, התהליכים והמערכות בבנק. קיימים מצבים בהם כשל שמקורו בסיכון תפעולי ישפיע בצורה ישירה או עקיפה על סיכונים אחרים כגון: אשראי, שוק, נזילות, מוניטין ועוד. הבנק פועל בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין רלוונטיות לתחום זה.

סיכון תפעולי מכיל תחומי סיכון משמעותיים, בהם ניתן למנות סיכון המשכיות עסקית, סיכון משפטי, סיכון מעילות והונאות, סיכון ציות, סיכון טכנולוגיות המידע וסייבר, סיכון דיווח כספי ועוד. הבנק מנהל סיכונים טכנולוגיות המידע וסייבר, ציות ומשפטי כקטגוריות סיכון עצמאיות. סיכון דיווח כספי מנוהל בעיקר באמצעות תהליכי SOX באחריות חשבות הבנק.

לפרטים בדבר סיכון תפעולי ובכלל זה אודות סיכונים טכנולוגיים המידע, סייבר, מעילות והונאות ואודות המשכיות עסקית, ראה במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק. ראה גם [נכסי סיכון ודרישת הון בגין סיכון תפעולי](#).

11. גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

סיכון מניות הינו סיכון להפסד עקב ירידה במחירי שוק של מניות הכלולות בתיק ניירות הערך של הבנק. חישוב נכסי סיכון והקצאת הון בגין חשיפה לסיכון זה, נערך בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 208. סיכון זה כלול במסגרת ניהול סיכון שוק. לפרטים בדבר פוזיציות במניות בתיק הבנקאי, ראה במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק.

א. יתרה מאזנית של השקעות והשווי ההוגן שלהן

להלן נתונים לגבי עלות המניות בתיק הבנקאי והשווי ההוגן שלהן:

31/12/2017	30/06/2017 מיליוני ש"ח	30/06/2018	
14	15	16	עלות
2	2	2	התאמה לשווי הוגן
16	17	18	שווי הוגן

ב. סוגי השקעות ואופיין

31/12/2017	30/06/2017 מיליוני ש"ח	30/06/2018	
16	17	18	השקעות לא סחירות
-	-	-	השקעות סחירות
16	17	18	סך הכל

ג. דרישת הון

31/12/2017	30/06/2017 מיליוני ש"ח	30/06/2018	מניות ששוויו לתיק הזמין למכירה:
1	1	1	- קרנות הון סיכון
1	1	1	- חברה ריאלית
1	1	1	- תאגיד פיננסי
3	3	3	סך הכל דרישת הון

12. סיכון ריבית בתיק הבנקאי

סיכון ריבית הינו סיכון לרווחים או להון הנובעים משינויים בשיעורי הריבית. שינויים אלה משפיעים גם על שווי נכסי הבנק מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. לפרטים נוספים סיכון ריבית בתיק הבנקאי, ראה במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק.

מדד רגישות השווי הכלכלי לשינויים בריבית

בחינת רגישות כלל מאזן הבנק לשינויים בריבית באמצעות היוון תזרימי המזומנים תוך שימוש במחירי ההעברה. תזרימי המזומנים הנובעים מנכסי הבנק והתחייבויותיו הותאמו באופן המביא לידי ביטוי את ההנחות ההתנהגותיות ביחס לחלק מסעיפי המאזן בהם היתרה המאזנית אינה מייצגת נכונה את הסיכון. המגבלה המרכזית של המודל נובעת מכך שהוא מציג תרחיש מקבילי בלבד של השינוי בריבית הבסיסית ואינו כולל גורמי סיכון ריבית נוספים, כגון סיכון בסיס הריבית.

המגבלות שקבע הדירקטוריון לגבי החשיפה לסיכונים ריבית במגזרי ההצמדה השונים מבוטאות, בהתאם לכללים מקובלים, במונחי הפגיעה המקסימאלית בערך הנוכחי של שווי נכסי הבנק נטו כתוצאה מתזווה מקביל של 100 נקודות בסיס בעקום התשואה בכל אחד מהמגזרים. להלן המגבלות (במונחי הון עצמי):

עליית ריבית	ירידת ריבית	
2.0%	3.0%	שקל לא צמוד
3.5%	5.5%	שקל צמוד למדד המחירים לצרכן
1.5%	1.5%	מט"ח וצמוד מט"ח
2.5%	7.5%	כל מגזרי ההצמדה

א. השפעת שינויים היפותטיים של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית על השווי הכלכלי (במיליוני ₪):

30/06/2018			
עליה של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית	ירידה של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית	חשיפה מקסימאלית במהלך הרבעון להפסד כלכלי	
לא צמוד	(10)	21	ירידה (24)
צמוד מדד	57	(66)	ירידה (84)
מט"ח וצמוד מט"ח	(25)	22	עליה (25)
סך הכל	22	(23)	ירידה (87)

30/06/2017			
עליה של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית	ירידה של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית	חשיפה מקסימאלית במהלך הרבעון להפסד כלכלי	
לא צמוד	31	(26)	ירידה (32)
צמוד מדד	46	(54)	ירידה (57)
מט"ח וצמוד מט"ח	(20)	16	עליה (21)
סך הכל	57	(64)	ירידה (70)

31/12/2017			
עליה של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית	ירידה של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית	חשיפה מקסימאלית במהלך הרבעון להפסד כלכלי	
לא צמוד	26	(19)	ירידה (32)
צמוד מדד	61	(69)	ירידה (72)
מט"ח וצמוד מט"ח	(23)	19	עליה (23)
סך הכל	64	(69)	ירידה (83)

13. גילוי המבוסס על מקור שאינו נדבך 3 של באזל: סיכונים אחרים

לפרטים בדבר פרופיל סיכון של הבנק ולפרטים בדבר טבלת גורמי סיכון, ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדוח הכספי אשר עומד לעיון באתר הבנק.

לפרטים בדבר סיכונים אחרים, ראה במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2017, ואשר עומד לעיון באתר הבנק ובכלל זה סיכוני ציות ואיסור הלבנת הון ומימון טרור, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכון סייבר, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגיה.

החל מיום 3.6.18 משמש מר שי שאלתיאל דוד כקצין ציות ראשי.

חלק ד' - יחס כיסוי הנזילות

סיכון נזילות הינו סיכון לרווחי הבנק וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. נזילות מוגדרת כיכולת הבנק לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31/12/2017		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30/06/2017		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30/06/2018	
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)
סך הכל נכסים באיכות גבוהה					
סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)					
7,513		7,477		8,233	
תזרימי מזומנים יוצאים					
פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:					
969	16,943	974	16,807	923	15,312
פיקדונות יציבים					
260	5,198	256	5,121	272	5,434
פיקדונות פחות יציבים					
496	4,630	510	4,741	495	4,683
פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראה ניהול בנקאי תקין 221)					
213	7,115	208	6,945	156	5,195
מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:					
5,576	8,473	5,006	7,898	5,370	8,383
פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיבים					
0	0	0	0	0	0
פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)					
5,576	8,473	5,004	7,896	5,368	8,381
חובות לא מובטחים					
0	0	2	2	2	2
מימון סיטונאי מובטח					
0	0	0		0	
דרישות נזילות נוספות, מזה:					
948	3,785	943	3,741	956	3,707
תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות					
240	240	270	270	256	256
תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב					
0	0	0	0	0	0
קווי אשראי ונזילות					
708	3,545	673	3,471	700	3,451
מחויבויות מימון חוזיות אחרות					
0	0	0	0	0	0
מחויבויות מימון מותנות אחרות					
76	2,597	74	2,437	73	2,563
סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים					
7,569		6,997		7,322	

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31/12/2017		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30/06/2017		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30/06/2018		
תזרים מזומנים נכנסים						
0	0	0	0	0	0	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
1,957	2,812	1,919	2,751	1,943	2,740	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
225	296	262	348	261	354	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
2,182	3,108	2,181	3,099	2,204	3,094	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם ***		סך ערך מתואם ***		סך ערך מתואם ***		
7,513		7,477		8,233		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
5,387		4,816		5,118		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
139.6		155.4		161.1		יחס כיסוי נזילות (%)

* ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).

** ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).

*** ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו- (2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נוילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

א. מספר התצפיות ששימשו בחישוב יחס כיסוי הנזילות הממוצע המידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של 75 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ב. ניתוח תוצאות יחס כיסוי הנזילות

1. הגורמים העיקריים המשפיעים על יחס כיסוי הנזילות הינם

- היקף הנכסים באיכות גבוהה (HQLA) מושפע בעיקר מהיקף הפיקדונות שהבנק מגייס לעומת היקף האשראי הניתן. במהלך הרבעון המדווח גדלו יתרות האשראי לציבור ב- 512 מיליון ₪ לעומת קיטון בסך 48 מיליון ₪ בפיקדונות הציבור.
- היקף ותמהיל פיקדונות הציבור בדגש על התקופה הנותרת עד לאופציית המשיכה הראשונה של הפיקדון ועל סוג הלקוח (קמעונאי, עסק קטן, תאגיד שהינו גוף פיננסי, תאגיד שאינו גוף פיננסי וכו').
- היקף ההתחייבויות למתן אשראי לצדדים נגדיים השונים והיקף מחויבויות המימון המותנות של הבנק.
- היקף תזרימי המזומנים מחשיפות הנפרעות כסדרן בטווח של חודש.
- החלטות השקעה של הבנק באגרות חוב, דהיינו האם להשקיע בנכסים נזילים באיכות גבוהה או באגרות חוב פחות נזילות. כמו כן, החלטה על מימוש אגרות חוב פחות נזילות מגדילה את יחס כיסוי הנזילות.

2. שינויים תוך תקופתיים ושינויים לאורך זמן

נתונים לגבי יחס כיסוי הנזילות במיליוני ₪ ליום :	30/06/2018	30/06/2017	31/12/2017
סך הכל נכסים באיכות גבוהה	7,737	6,913	7,741
תזרימי מזומנים יוצאים	7,963	7,104	7,796
תזרימי מזומנים נכנסים	2,501	2,161	2,250
תזרימי מזומנים יוצאים, נטו	5,462	4,943	5,546
יחס כיסוי הנזילות	142%	140%	140%

יחס כיסוי הנזילות ביום 30.06.18 עומד על 142% לעומת 162% ביום 31.03.18.

3. הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה

רוב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA) בבנק הינם נכסי רמה 1 אשר נחשבים לנכסים הנזילים ביותר ולפיכך אינם כפופים למקדם ביטחון תחת יחס כיסוי הנזילות (מקדם 100%). נכסי רמה 1 היוו בממוצע במהלך הרבעון המדווח 95.9% מתוך סך הנכסים באיכות גבוהה. להלן הרכב הנכסים באיכות גבוהה (HQLA) (במיליוני ₪ בערכים משוקללים):

31/12/2017		30/06/2017		30/06/2018		
ממוצע	ליום	ממוצע	ליום	ממוצע	ליום	
7,232	7,438	7,218	6,654	7,899	7,463	סה"כ נכסי רמה 1
281	303	258	258	334	274	נכסי רמה 2 א'
0	0	1	1	0	0	נכסי רמה 2 ב'
7,513	7,741	7,477	6,913	8,233	7,737	סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)

- צרכי הנזילות הפוטנציאליים (תזרימי מזומנים יוצאים) עפ"י חישוב יחס כיסוי הנזילות הסתכמו ליום 30.06.18 בסך 7.963 מיליארד ₪ ובניכוי תזרימי מזומנים נכנסים הסתכמו תזרימי המזומנים היוצאים נטו בסך 5.462 מיליארד ₪.
- כנגדם הבנק מחזיק ליום 30.06.18 נכסים נזילים באיכות גבוהה בסך 7.737 מיליארד ₪.
- לפיכך, עודפי הנזילות של הבנק במסגרת חישוב יחס כיסוי הנזילות ליום 30.06.18 מסתכמים ב- 2.275 מיליארד ₪.

4. ריכוזיות של מקורות מימון

הבנק פועל במגוון מגזרי הפעילות הבנקאית, לרבות בנקאות מסחרית ובנקאות קמעונאית, ומשווק מגוון של מוצרים בנקאיים. מתכונת זו מאפשרת לבנק לגוון את תמהיל מקורותיו. ליום 30.06.18 מהווים הפיקדונות שהופקדו ע"י מפקידים שיתרתם אינה עולה על 1 מיליון ₪ 42.6% מכלל פיקדונות הציבור ומפקידים שיתרתם מ- 1 מ' ₪ ועד ל- 10 מ' ₪ מהווים 23.6% מכלל פיקדונות הציבור.

בנוסף, ניתן לראות בטבלה לעיל "פירוט מרכיבי יחס כיסוי הנזילות" כי הסכום הכולל של פיקדונות קמעונאיים ופיקדונות מעסקים קטנים, אשר אינם משועבדים כנגד אשראי, הסתכם בממוצע ברבעון המדווח בסך כ- 15.312 מיליארד ₪ לעומת מימון סיטונאי בלתי מובטח לתקופה נותרת לפירעון של עד חודש בסך כ- 8.383 מיליארד ₪ (ממוצע ברבעון המדווח).

5. חשיפות לגזרים ודרישת ביטחונות אפשרית

ליום 30.06.18 סך **הבטחות** שהבנק העמיד לצדדים גנדיים בגין נגזרים **מעבר לדלפק** הסתכם ב- 10 מיליון ₪. בגין פעילות בשוק המעו"ף של לקוחותיו הועמדו ביטחונות בסך 44 מיליון ₪. בגין דרישות ביטחון אפשריות נוספות כלל הבנק ליום 30.06.18 תזרים יוצא נוסף בסך 23 מיליון ₪. סכום זה מחושב בהתאם לתזרים הביטחונות המקסימאלי שחל במהלך חלון של 30 ימים במשך השנתיים האחרונות.

6. יחס כיסוי הנזילות בחתך מטבעות

הבנק פועל בעיקר במגזר השקלים וסך הנכסים התוך מאזניים שלו בשקלים (לרבות שקל צמוד מדד ושקל צמוד למט"ח) מסתכם ליום 30.06.18 בשיעור של כ- 93% מסך המאזן. במגזר המט"ח סך הנכסים התוך מאזניים מסתכם ליום 30.06.18 בשיעור 6% מסך המאזן מרביתם במטבע דולר ארצות הברית.

הבנק מקפיד על התאמה מטבעית בין סך הנכסים באיכות גבוהה לבין התזרים היוצא נטו בכל המטבעות המהותיים (שקל ודולר) ומנהל את יחס כיסוי הנזילות במטבעות המהותיים בתדירות יומית. להלן נתונים לגבי יחס כיסוי הנזילות בחלוקה לפי מטבעות:

31/12/2017	30/06/2017	30/06/2018	
124%	125%	124%	שקלים
633%	483%	541%	דולר ארה"ב
627%	562%	538%	סה"כ מט"ח
140%	140%	142%	בכל המטבעות

7. תיאור של מידת הריכוזיות של ניהול הנזילות ויחסי הגומלין בין היחידות בקבוצה: השפעתן של החברות הבנות של הבנק על מצב נזילותו ועל יחס כיסוי הנזילות אינה מהותית. הבנק משתייך ל"קבוצת דיסקונט" אולם מנהל את נזילותו באופן עצמאי, עסקאות נזילות בין הבנק לבין החברה האם מתבצעות אך ורק בתנאי שוק ובכפוף לאישור הדירקטוריון.

14. גילוי המבוסס על מקור שאינו נדבך 3 של באזל: מידע נוסף על סיכון נזילות וסיכון מימון

לפרטים והרחבה בדבר סיכון נזילות ראה גילוי יחס כיסוי הנזילות לעיל.

א. סיכון מימון

1. אסטרטגית המימון של הבנק

במסגרת הדיון בתכנית המימון השנתית מתקיים דיון רחב היקף במספר רב של נושאים המבטאים את עמדת ההנהלה לגבי סוגיות בניהול הנזילות. בין היתר, עלתה בהרחבה סוגיית יישום הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא יחס כיסוי הנזילות והשפעתה על תכנית המימון של הבנק והמערכת הבנקאית.

יחס כיסוי הנזילות הינו מדד אחד מבין שורה של מדדים שהבנק עוקב אחריהם באופן שוטף בתחום ניהול הנזילות וניהול המקורות. אולם, בהיותו מדד אחיד לכלל המערכת הבנקאית, הדירקטוריון קבע סף מינימאלי פנימי ליחס זה. כמו כן התייחסה אסטרטגיית המימון של הבנק לנושאים הבאים:

- יעדי גידול האשראי של הבנק.
- אופן המימון של יעדי גידול האשראי - באסטרטגית המימון העדכנית נקבע כי כדי לתמוך ביעדי האשראי, הבנק ימשיך להרחיב את בסיס הלקוחות הנחשבים כאיכותיים על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 "יחס כיסוי הנזילות" ובעיקר פיקדונות מקמעונאיים ומעסקים קטנים.
- ניתוחים השוואתיים במגוון מדדים של מצב הנזילות בבנק ביחס למערכת הבנקאית.
- מגמות שונות במערכת הבנקאית בהיבטי עלויות גיוס של פיקדונות ועוד.
- התייחסות לטווחי הזמן השונים של מקורות המימון.

(א) מידע על הרכב סעיף פיקדונות הציבור ומקורות המימון של הבנק

מדיניות גיוס המקורות בבנק מכוונת ליצירת תשתית למקורות מימון יציבים ורווחיים לאורך זמן. מקור המימון העיקרי לפעילות הבנק הינו ציבור הלקוחות בסניפי הבנק השונים הפרוסים בכל רחבי הארץ וכוללים לקוחות מסחריים, מוסדות ללא כוונת רווח, לקוחות קמעונאיים ומשקי בית.

במסגרת השאיפה ליצירת תשתית למקורות מימון יציבים, לגיוון תמהיל המקורות ושיפור מבנה הנזילות שלו, מושקעים על ידי הבנק מאמצים שיווק במטרה להרחיב את בסיס הלקוחות הבינוניים והקטנים במוצרי פיקדונות בנקאיים, בכלל ובפיקדונות חסכון בהפקדות חודשיות בפרט. פעילות זו תורמת לקשר ארוך טווח עם הלקוח ולתזרים שוטף של הפקדות בתכניות חסכון. במסגרת מאמצים אלו, מפעיל הבנק מוקדי השקעות, המשרתים את מעגל הלקוחות בעלי עושר פיננסי.

(ב) נתונים בדבר התפלגות פיקדונות לפי גודל מפקיד:

מדרגות הפיקדון	30/06/2018	30/06/2017	31/12/2017
	מיליוני ₪		
עד 1	12,622	11,893	12,042
מ-1 עד 10	6,992	6,647	6,701
מ-10 עד 100	2,207	2,463	2,660
מ-100 עד 500	3,957	3,510	3,534
מעל 500	3,879	3,285	3,899
סה"כ	29,657	27,798	28,836

ליום 30.06.18 מהווים הפיקדונות שהופקדו ע"י מפקידים שיתרתם אינה עולה על 1 מיליון ₪ מיליון ₪ 42.6% מכלל פיקדונות הציבור ומפקידים שיתרתם מ-1 מ' ₪ ועד ל-10 מיליון ₪ מהווים 23.6% מכלל פיקדונות הציבור ובסה"כ פיקדונות של מפקידים שיתרתם עד 10 מיליון ₪ מהווה 66.1% מכלל פיקדונות הציבור.

2. נכסים משועבדים ולא משועבדים

נכסי הבנק והחברות המאוחדות שלו מסתכמים ב- 35.2 מיליארד ₪ נכון ליום 30.06.18. מתוך נכסים אלה הבנק שעבד איגרות חוב כדלקמן:

- הבנק הפקיד בטוחות לטובת מסלקת מעו"ף בגין אחריותו כלפי המסלקה עבור עסקאות שביצע הבנק ושביצעו לקוחותיו ועבור חלקו בקרן הסיכונים.
- שווי בטוחות אלה הסתכם נכון ליום 30.06.18 בסך 44 מיליון ₪.
- הבנק הפקיד בטוחות לטובת מסלקת הבורסה בגין אחריותו לפצותה בשל נזק כספי הנובע מחוסר מלאי או מחוסר כיסוי כספי של אחד מחברי מסלקת הבורסה ובגין חלקו בקרן הסיכונים שהוקמה ע"י מסלקת הבורסה.
- שווי בטוחות אלה הסתכם נכון ליום 30.06.18 בסך 13 מיליון ₪.
- במטרה לייעל את פעילות סליקת הכספים במשק ולצמצם את חשיפת בנק ישראל בתחום זה, הושקה ע"י בנק ישראל מערכת לסליקת תשלומים גדולים בזמן אמת (מערכת RTGS). מערכת זו מאפשרת העברת כספים מהירה וסופית בין הבנקים המקושרים למערכת ובתנאי שיתרת הנזילות בבנקים לא תפחת מההיקף הנדרש לביצוע העברות כספים. לאור הסדרי הסליקה החדשים הבנק עשוי להזדקק, מעת לעת, לקבלת אשראי לפרקי זמן קצרים מבנק ישראל. במטרה להבטיח את התשלום המלא של הסכומים שיגיעו לבנק ישראל בגין אשראי זה, שעבד הבנק ביום 15.11.2010 לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע בדרגה ראשונה, את כל הנכסים וההתחייבויות שהופקדו על ידו ב"חשבון הבטוחות" המתנהל במסלקת הבורסה לניירות ערך (בנוסף לשעבוד הצף, בדרגה ראשונה, שנרשם על נכסים אלה ביום 23.7.2007). ליום 31.03.18 יתרת שווי הבטוחות שהופקדו הסתכמה ב- 299 מיליון ₪.

חלק ה' - נספחים

15. מילון מונחים

מונח	הסבר
איכות ניהול	הערכת נאותות ואפקטיביות ניהול הסיכון (לרבות אפקטיביות הבקורות).
אינדיקטור (Key Risk Indicator)	אמצעי שנועד להציג את מצב החשיפה ביחס לסיכון.
אירוע כשל	אירוע בו התממש סיכון, בין אם נגרם נזק לבנק ובין אם לאו.
אשראי ברוטו	יתרת החוב הרשומה לפני הפרשות ומחיקות חשבונאיות.
אשראי חוץ מאזני	מסגרות לא מנוצלות+ערבויות+נגזרים ו-OTC.
אשראי מאזני	אשראי לציבור + השקעות עצמיות של הבנק (נוסטרו).
באזל	ועידת באזל המפתחת תקני בנקאות במטרה לספק יציבות למערכת הבנקאות הבין לאומית ולהפחית עיוותי תחרות בין בנקים.
בטוחות / ביטחונות	נכסים שונים (סחירים ושאינם סחירים) המיועדים להבטחת החזר חובות הלקוח, כאשר אינו עומד בהחזרים המוסכמים בינו לבין הבנק.
הפחתת סיכון אשראי (CRM)	הפחתת סיכון אשראי (Credit Risk Mitigation - CRM) - מקזזי סיכון המותרים לקיזוז עפ"י הוראות באזל 2 (בעיקר: ביטחונות נזילים משועבדים כנדרש). לפי הוראות אלה הבנק יכול, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלו כלפי הצד הנגדי, ובכך להביא בחשבון את השפעת הפחתת הסיכון של הביטחון.
הפרשות להפסדי אשראי	עתודה שיוצר הבנק לכיסוי הפסדים צפויים בגין חבויות לקוחותיו. לפי הנחיות בנק ישראל יש לבצע הפרשות פרטניות וקבוצתיות. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני - הפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני וזוהו כפגומים. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי - הפרשה בגין קבוצות גדולות של חובות (תקינים ולא תקינים) לרבות הפרשות להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיר הנמדדות בשיטת "עומק הפיגור".
חבות	אשראי והתחייבויות למתן אשראי (מאזני וחוץ מאזני) כמשמעותם בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.
חוב בהשגחה מיוחדת	חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה, אשר אם לא יטופלו, תיתכן הרעה בסיכויים לפירעון האשראי או במעמדו של הבנק כנושה.
חוב פגום	חוב שהבנק צופה כי לא יוכל לגבות את הסכומים המגיעים מהחייב, במועדים שנקבעו על פי הסכם החוב.
יעד עסקי (Key Performance Indicator)	מטרה עסקית רצויה המוגדרת במונחים כמותיים או איכותניים, הנגזרת מהמגבלות של התיאבון לסיכון.
יתרת חוב רשומה	יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנוקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי כל חלק מהחוב שנמחק חשבונאית.
מבחני קיצון (Stress Tests)	מגוון טכניקות (כמותיות ו/או איכותיות) לכימות השפעת התממשות תרחישי קיצון.

מגבלה	מגבלה רגולטורית (Regulatory Risk Limit): היגד שנקבע ע"י גורם רגולטורי, המהווה גבול מינימום / מקסימום לפעילות הבנק. מגבלה פנימית (Internal Risk Limit): היגד הנקבע ע"י הבנק, המהווה גבול לפעילות במסגרת התיאבון לסיכון.
מח"מ	הממוצע המשוקלל של זמן תשלומי / תקבולי הקרן והריבית המהווים של מכשירים פיננסיים.
סיבולת לסיכון (Risk Tolerance)	קביעה ספציפית של רמת ההשתנות שהבנק מוכן לקבל סביב מטרותיו העסקיות.
סיכון שיורי	נקבע כשילוב בין רמת הסיכון המובנה לבין רמת איכות הניהול (הערכה סובייקטיבית).
סף התרעה	נועד להצביע על החשיפה לסיכון כאשר היא מגיעה לרמה מסוימת שנקבעה מראש.
פרופיל סיכון	הערכת הסיכון המצרפי הגלום בחשיפות ובפעילות של הבנק.
תיאבון לסיכון (Risk Appetite)	קביעה ברמת-על, מהו הסיכון שהתאגיד הבנקאי מוכן לקבל בהתחשב במאפייני סיכון/תשואה; נתפס לרוב כמבט צופה פני עתיד של קבלת סיכון.
תיק למסחר	מורכב מפוזיציות במכשירים פיננסיים המוחזקות עם כוונת מסחר, לצורך מכירה חוזרת בטווח זמן קצר, ו/או מתוך כוונה להרוויח משינויי מחירים ממשניים או צפויים בטווח קצר או ללכוד רווחי ארביטראז'. כדי שמכשיר פיננסי יחשב כחלק מהתיק למסחר עליו להיות חופשי מאמנה כלשהי המגבילה את סחירותו או שקיימת אפשרות לגדרו באופן מלא.
תיק לפדיון	ני"ע אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן לטווח ארוך/ עד למועד הפדיון. התיק מוצג לפי שיעור התשואה לפדיון, הגלום בו מיום קנייתו.
תרחיש (Scenario)	השתלשלות היפותטית או היסטורית של אירועים כלכליים או אחרים להם יכולת לגרום להתממשות של מקצת או מכלול הסיכונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי במסגרת פעילותו העסקית.
תרחישי קיצון (Stress Scenarios)	מגוון אירועים או השפעות/גורמים שעשויים לגרום להפסדים או לרווחים ניכרים, או להקשות במידה ניכרת על השליטה בסיכונים (ברמה חמורה או חריגה), בהסתברות נמוכה אך מתקבלת על הדעת (נקראים גם "סיפור המעשה" או "הנרטיב"). תרחישי קיצון יכולים להוות השלמה למתודולוגיות סטטיסטיות, כגון השלמה ל-VaR.
מעבר לדלפק (OTC)	(Over The Counter) מכשירים פיננסיים אשר אינם נסחרים בבורסה רשמית, ומבוצעים ישירות בין שני צדדים נגדיים.
CCF	(Credit Conversion Factors) המרה של פריטים חוץ מאזניים לשווה ערך לאשראי - לפי הגישה הסטנדרטית של באזל 2, פריטים חוץ מאזניים מומרים לשווה ערך חשיפות אשראי באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי.
FSB	(Financial Stability Board) המוסד ליציבות פיננסית הינו גוף בינלאומי הכולל את 20 הכלכלות הגדולות בעולם, אשר מנטר את המערכת הפיננסית העולמית. המוסד פועל כדי לחזק את המערכת הפיננסית ולהגביר את היציבות של שווקים פיננסיים בינלאומיים. פעילות המוסד מכוונת לזיהוי סיכון מערכתי במגזר הפיננסי וכתוצאה מכך לגבש מדיניות טיפול בסיכונים אלו ע"י פיקוח.
FSF	(Financial Stability Forum) פורום היציבות הפיננסית הינה קבוצה המורכבת מרשויות פיננסיות לאומיות ראשיות כגון משרדי אוצר, בנקים מרכזיים וגופים פיננסיים בינלאומיים במטרה לקדם את היציבות הפיננסית הבינלאומית.
ISDA	(International Swaps and Derivatives Association) איגוד בינלאומי לנגזרים ועסקאות החלף.